

Składki ZUS od działalności gospodarczej

zasady podlegania i problemy ze stosowaniem zwolnień

Paweł Ziółkowski

prawnik, ekspert w dziedzinie prawa pracy i podatków

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Agenda szkolenia

1. Ulga na start
2. Kiedy zacząć działalność gospodarczą, żeby korzystać z ulgi na start dłużej
3. Mały ZUS
4. Mały ZUS Plus
5. Usługi na rzecz dotychczasowego pracodawcy, a prawo do małego ZUS
6. Zwyczajny ZUS
7. Zbiegi z działalnością gospodarczą
8. Prawo do zwolnienia od składek w czasach COVID
9. Podatkowe konsekwencje zwolnienia
10. Zwolnienie od składek a lista płac
11. Zwolnienie od składek a wypłata zasiłków
12. Odpowiedzi na pytania uczestników webinarium

Działalność gospodarcza

- Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.
- Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.
- Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Działalność nieewidencjonowana

- Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia (1400 zł miesięcznie), i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

Spółka cywilna

- Przepisów o działalności nieewidencjonowanej nie stosuje się do działalności wykonywanej w ramach umowy spółki cywilnej.

Przedsiębiorca w rozumieniu ZUS

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się:

- 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych (poza ulgą na start);**
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
- 5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów Prawa oświatowego.

Ulga na start

- Przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmuje ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia i nie wykonuje jej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej, nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej.
- Przedsiębiorca może zrezygnować z powyższego uprawnienia przez dokonanie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych.
- **Pierwsze 6 (7) miesięcy gratis!**

Mały ZUS

- Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wykonujących działalność gospodarczą, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.
- **W 2021 r. podstawa wynosi 840 zł.**

Mały ZUS

- Przepisy o małym ZUS nie mają zastosowania do osób, które:
 - 1) prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność;
 - 2) wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Pełny ZUS

- Podstawę wymiaru składek społecznych u przedsiębiorców stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.
- **W 2021 r. bierzemy 60% kwoty 5259 zł , czyli 3155,40 zł.**

Mały ZUS plus (MZUS+)

- Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przedsiębiorcy, którego roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył kwoty 120 000 złotych, uzależniona jest od dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o PIT, uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.

Granice małego ZUS plus (MZUS+)

- Podstawa wymiaru składek MZUS+ nie może przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego na dany rok kalendarzowy i nie może być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w styczniu danego roku.

Podstawa wymiaru

- Podstawę wymiaru składek w ramach MZUS+ ubezpieczony ustala na dany rok kalendarzowy, mnożąc przeciętny miesięczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym przez współczynnik 0,5. Otrzymany wynik jest zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.

Przeciętny dochód

- Przeciętny miesięczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym jest obliczany według następującego wzoru:

$$Pmd = Rd * 30 / Ld$$

gdzie:

Pmd – przeciętny miesięczny przychód; jest on zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa

Rd – roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym

Ld – liczba dni kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym

Przychód a składki ZUS

- Jeżeli składki na ubezpieczenia społeczne przedsiębiorcy, oraz osób z nim współpracujących zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu, roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym powiększa się o kwoty tych składek zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Początek i koniec działalności

- Roczny limit przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku rozpoczęcia, zakończenia lub zawieszenia prowadzenia działalności w ciągu poprzedniego roku kalendarzowego zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc kwotę 120 000 zł przez liczbę dni kalendarzowych w poprzednim roku kalendarzowym i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym. Otrzymany wynik jest zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa.

MZUS+ nie dla wszystkich

MZUS+ nie dotyczy osób, które lub do których:

- 1) w poprzednim roku kalendarzowym miały zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i które korzystały ze zwolnienia od VAT;
- 2) spełniają warunki przewidziane dla małego ZUS;
- 3) w poprzednim roku kalendarzowym prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą przez mniej niż 60 dni kalendarzowych;
- 4) w poprzednim roku kalendarzowym także prowadziły pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 2-5 ustawy o SUS;

MZUS+ nie dla wszystkich

MZUS+ nie dotyczy osób, które lub do których:

- 5) wykonują pozarolniczą działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywały w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej pozarolniczej działalności gospodarczej;
- 6) ustalały podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z art. 18c ustawy o SUS przez 36 miesięcy kalendarzowych w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Do powyższych limitów wlicza się, jako pełny miesiąc, każdy miesiąc kalendarzowy, w którym osoba odpowiednio ustalała podstawę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zgodnie z niniejszym artykułem lub prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą przez co najmniej jeden dzień kalendarzowy.

Ryczałty podatkowe

W przypadku osób, do których w poprzednim roku kalendarzowym miały zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie:

- 1) karty podatkowej, i które nie korzystały ze zwolnienia od VAT, przez:
 - a) roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym należy rozumieć wartość sprzedaży VAT, podlegającej opodatkowaniu tym podatkiem, bez kwoty tego podatku,
 - b) roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym, należy rozumieć roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej, w rozumieniu lit. a, pomnożony przez współczynnik 0,5;
- 2) ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, przez roczny dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym należy rozumieć roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej pomnożony przez współczynnik 0,5.

Przekazywanie informacji

Przedsiębiorca przekazuje informację o zastosowanych formach opodatkowania obowiązujących tego ubezpieczonego w poprzednim roku kalendarzowym, o rocznym przychodzie z pozarolniczej działalności gospodarczej i rocznym dochodzie z tej działalności uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym, w tym o przychodzie i dochodzie uzyskanych w okresie obowiązywania danej formy opodatkowania, oraz o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ustalonej na dany rok kalendarzowy w:

- 1) imiennym raporcie miesięcznym albo
 - 2) w deklaracji rozliczeniowej – w przypadku, gdy płatnik nie składa raportów
- składanych za styczeń danego roku kalendarzowego lub za pierwszy miesiąc rozpoczęcia lub wznowienia prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w danym roku kalendarzowym.

Zmiana sposobu naliczania składek

O zmianie w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu, dotyczącej tytułu ubezpieczenia związanego ze sposobem obliczania podstawy wymiaru składek, o którym mowa w art. 18c ust. 1 ustawy o SUS, ubezpieczony zawiadamia Zakład przez złożenie zgłoszenia wyrejestrowania i ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych zawierającego prawidłowe dane w terminie:

1) do końca stycznia danego roku kalendarzowego, jeżeli zmiana w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu następuje w styczniu tego roku, przy czym jeżeli termin ten jest krótszy niż 7 dni, ubezpieczony dokonuje zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w terminie 7 dni od zaistnienia zmiany;

2) 7 dni od zaistnienia zmiany – w pozostałych przypadkach.

Zbieg tytułów ubezpieczeniowych

- Osoba będąca zleceniobiorcą, prowadząca jednocześnie pozarolniczą działalność, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu tej działalności, jeżeli z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz współpracy przy wykonywaniu tych umów podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe **jest niższa od najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność (2800 zł)**. Może ona dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z tytułu zlecenia. Zleceniobiorca, prowadzący jednocześnie pozarolniczą działalność i opłacający z tego tytułu mały ZUS, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z obu tytułów (z uwzględnieniem zasady opłacania składek co najmniej od minimalnego wynagrodzenia).

Zbieg tytułów ubezpieczeniowych

- Zleceniobiorca, którego podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym miesiącu jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę (2800 zł w 2021 r.), spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym również z innych tytułów. Zasady tej nie stosuje się, jeżeli łączna podstawa wymiaru składek z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia lub z innych tytułów osiąga kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zbieg tytułów ubezpieczeniowych

Działalność gospodarcza

- Ulga na start
- Mały ZUS (840 zł)
- Zwykły ZUS (3155,40 zł)
- Proporcjonalny ZUS

Zlecenie

- Płacimy społeczne
- Płacimy społeczne
- Społeczne dobrowolne
- Jeżeli podstawa wyniesie co najmniej równowartość minimalnego wynagrodzenia – społeczne dobrowolne; w innym przypadku – obowiązkowe.

Zwolnienia zw. z pandemią COVID-19

- W czasach epidemii COVID ustawodawca przewidział kilka możliwości korzystania ze zwolnień od składek ZUS.
- Najnowsze zwolnienia przewidziane są w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (Dz.U. poz. 371).

Zwolnienie a PIT

- Mimo, że składki objęte zwolnieniem z tytułu COVID-19 są uznawane za zapłacone, to takie nie są, a w konsekwencji nie można ich odliczyć ani od dochodu, ani od podatku.
- Składki finansowane przez pracownika są pobierane z jego wynagrodzenia na dotychczasowych zasadach, ale – jeżeli są objęte zwolnieniem – nie mogą być kosztem pracodawcy.

Zwolnienie a zasiłek

- Podmioty zgłaszające do ubezpieczeń powyżej 20 ubezpieczonych wypłacają zasiłki w imieniu ZUS a następnie rozliczają zasiłki na poczet składek ZUS.
- W przypadku korzystania ze zwolnienia od składek, w pierwszej kolejności należy zastosować zwolnienie, a dopiero potem rozliczyć zasiłek.

Zapraszamy do zadawania pytań

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA

Składki ZUS od działalności gospodarczej

zasady podlegania i problemy ze stosowaniem zwolnień

Paweł Ziółkowski

prawnik, ekspert w dziedzinie prawa pracy i podatków

WEBINARIUM
DOSTĘPNE TAKŻE W

REKOMENDUJE

DZIENNIK
GAZETA PRAWNA